

Wydział Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

rok akademicki 2012/2013

Kierunek

filozofia

stopień pierwszy

studia stacjonarne

Karta przedmiotu: HISTORIA FILOZOFII W POLSCE				
Forma zajęć:	wykład + ćwiczenia			
Wymiar godzinowy*	semestr zimowy	30+15	semestr letni	-
ECTS	semestr zimowy	5	semestr letni	-
Język przedmiotu	polski			
Forma zaliczenia*	semestr zimowy	E+Z	semestr letni	-
CEL PRZEDMIOTU				
1.	przedstawienie dziejów filozofii w Polsce jako samoistnej formy poznania oraz jej relacji do innych nauk i dziedzin kultury			
2.	ukazanie kulturowo-społecznych i światopoglądowych odniesień filozofii polskiej, zwłaszcza jako jednego z najistotniejszych fundamentów kultury narodowej, europejskiej i chrześcijańskiej			
3.	kształtowanie sprawności formalnych, takich jak dociekliwość intelektualna, czy osobowych, jak obowiązek poszukiwania prawdy i szacunku wobec odmiennych poszukiwań ideowych			
4.	rekonstrukcja i krytyczna analiza tekstów źródłowych i stosowanej w niej argumentacji			
WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI				
2.	znajomość dziejów filozofii europejskiej			
3.	podstawowa umiejętność analizowania tekstów naukowych			
EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU			Odniesienie do kierunkowego efektu kształcenia	
W kategorii wiedzy				
1.	Student zna podstawowe epoki i nurty filozofii polskiej oraz ich przedstawicieli, a także rozumie ich rolę w konstytuowaniu podstaw kultury narodowej, europejskiej i chrześcijańskiej		K_W01, K_W02, K_W03	
2.	Student zna główne typy filozofii oraz podstawowe stanowiska filozoficzne wypracowane w poszczególnych epokach i nurtach		K_W04	

W kategorii umiejętności		
1.	Student potrafi wskazać główne problemy filozofii polskiej i sposoby ich rozwiązywania	K_U04
2.	Student potrafi analizować tekst historyczny, ustalając jego problemy, naczelne terminy, strukturę argumentacyjną oraz ocenić jego znaczenie historyczne, oryginalność i spójność	K_U05
W kategorii kompetencji społecznych		
1.	Student dba o precyzyjne formułowanie przekonań filozoficznych oraz ich odniesień światopoglądowych i religijnych	K_K05
2.	Student jest świadomy złożoności i historycznej ewolucji poszczególnych rozwiązań w zakresie problemów filozoficznych	K_K05
3.	Student jest otwarty na dyskusję z osobami prezentującymi odmienne przekonania filozoficzne	K_K05
TREŚCI PROGRAMOWE (OPIS TREŚCI ZAJĘĆ)		
<p>Przedmiotem wykładu jest referujące przedstawienie rozwoju polskiej kultury filozoficznej z analitycznym podkreśleniem najbardziej oryginalnych osiągnięć oraz inspiracji filozoficznych i kulturowo-społecznych. Pozwoli to ukazać poziom polskich dokonań (niekiedy także i oryginalność) na tle współczesnych im ujęć uznanych za typowe dla europejskiej kultury filozoficznej. Wykład oparty jest na chronologicznym przedstawieniu dziejów polskiej myśli filozoficznej, czyli dorobku wybitniejszych autorów oraz rozwoju poszczególnych dziedzin filozofii. Po przedstawieniu miejsca filozofii w kulturze średniowiecznej, wskazuje się ideowe i instytucjonalne uwarunkowania nauki polskiej, zwłaszcza na funkcjonowanie Uniwersytetu Krakowskiego. Omawia się wybrane dokonania począwszy do dorobku Witelona, przez piętnastowieczną <i>via moderna</i> i <i>via communis</i> (Stanisław ze Skarbimierza, Paweł Włodkowic, Benedykt Hesse, Paweł z Worczyna) i <i>via antiqua</i> (Jan z Głogowa).</p> <p>W zakresie filozofii wieku XVI ukazuje się specyfikę arystotelizmu renesansowego, przejawy humanizmu (Jan z Trzciany, J. Górski, A. Burski), myśli społeczno-politycznej (A. Frycz Modrzewski, S. Orzechowski) i załóżki nowożytnego przyrodoznawstwa (M. Kopernik). Następnie omawia się specyfikę nowożytnego arystotelizmu chrześcijańskiego (druga scholastyka), funkcjonującego do poł. XVIII w., ze zwróceniem uwagi na głównych przedstawicieli filozofii katolickiej (M. Śmiglecki, T. Młodzianowski, W. Tylkowski, S.S. Makowski, A. Kochanowski, J. Gengell) i protestanckiej (B. Keckermann, J.A. Komeński), w tym arianizmu. Przedstawia się filozofię oświecenia, począwszy od przedstawicieli eklektycznej <i>philosophia recentiorum</i> (S. Konarski, A. Wiśniewski, S. Chrościkowski, J. Rogaliński) i jego dojrzałej formy (H. Kołłątaj, S. Staszic, J. Śniadecki). Po omówieniu filozofii zdrowego rozsądku (A. Dowgird) i pierwszych form rozmaicie traktowanej tradycji kantowskiej (F. Jaroński, J.K. Szaniawski, M. Mochnecki, J. Gołuchowski) omawia się polską filozofię narodową (J.M. Hoene-Wroński, A. Cieszkowski, B. Trentowski, K. Libelt) i jej literackie odniesienia (A. Mickiewicz, C.K. Norwid).</p> <p>Po przedstawieniu ideałów polskiego pozytywizmu, pozostającego pod wpływem scjentyzmu (A. Mahrburg), omawia się różne formy jego przezwyciężenia, od poglądów H. Struvego po filozofię katolicką, z zaznaczeniem narastania wpływu neoscholastyki (S. Pawlicki, M. Straszewski, M. Morawski, W. Dzieduszycki), aż po ujęcie S. Brzozowskiego. Filozofię XX wieku rozpoczyna omówienie Szkoły Lwowsko-Warszawskiej, zwłaszcza poglądów K. Twardowskiego, oraz opozycyjnych dokonań H. Elzenberga, W. Lutostawskiego, F. Znanieckiego, S.I. Witkiewicza. J. Brauna, po fenomenologię R. Ingardena. W odniesieniu do filozofii międzywojennej i po II wojnie światowej omawia się głównych przedstawicieli różnych form neotomizmu, zwłaszcza Lubelskiej Szkoły Filozofii Klasycznej (S. Swieżawski, A.M. Krąpiec, S. Kamiński, K. Wojtyła, K. Klósak), przez marksizm scjentyistyczny i humanistyczny (L. Kołakowski), po przedstawicieli filozofii dialogu (J. Tischner).</p>		

METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: wykład o charakterze konwencjonalnym oraz wykład problemowy

Ćwiczenia: praca z tekstem, metoda problemowa

SPOSOBY OCENY STUDENTA**Wykład:**

1. Egzamin ustny na koniec semestru z wyłożonego materiału - 100%

Ćwiczenia:

1. 3 kolokwia z przerobionego materiału - 50%

2. obecność i aktywność na zajęciach - 20%

3. kolokwium z lektury wskazanej przez osobę prowadzącą - 30%

SPOSOBY OCENY STUDENTA

Efekty kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Wiedza	Student nie posiada podstawowej wiedzy nt. natury i dziejów filozofii polskiej, jej nurtów, stanowisk i przedstawicieli, a także jej roli w konstytuowaniu podstaw kultury narodowej, europejskiej i chrześcijańskiej. Nie zna podstawowej literatury przedmiotu.	Student posiada ogólną wiedzę nt. natury i dziejów filozofii polskiej, jej nurtów, stanowisk i przedstawicieli, a także jej roli w konstytuowaniu podstaw kultury narodowej, europejskiej i chrześcijańskiej. Ma ograniczoną znajomość aktualnie dyskutowanych kwestii z zakresu treści przedmiotu.	Student posiada uporządkowaną wiedzę nt. natury i dziejów filozofii polskiej, jej nurtów, stanowisk i przedstawicieli, a także jej roli w konstytuowaniu podstaw kultury narodowej, europejskiej i chrześcijańskiej. Ma rozeznanie w aktualnie dyskutowanych problemach z zakresu treści przedmiotu.	Student ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę nt. natury i dziejów filozofii polskiej, jej nurtów, stanowisk i przedstawicieli, a także jej roli w konstytuowaniu podstaw kultury narodowej, europejskiej i chrześcijańskiej. Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę dla samodzielnej próby rozwiązania zadanego problemu filozoficznego, wraz z jego uzasadnieniem oraz odniesieniem do dostępnej literatury przedmiotu.
Umiejętności	Student nie potrafi analizować i nie rozumie podstawowych treści zajęć; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.	Student w stopniu minimalnym analizuje i rozumie treści zajęć. Z pomocą prowadzącego rekonstruuje treść tekstu źródłowego oraz dokonuje jego analizy.	Student potrafi zaprezentować posiadaną wiedzę, a także w sposób poprawny z niej korzysta w sytuacji problemowej. Czyta ze zrozumieniem teksty naukowe, z pomocą prowadzącego rozwiązuje stawiane mu problemy.	Student ma opanowane narzędzia analizy i syntezy posiadanej wiedzy (z odniesieniem do aktualnej literatury przedmiotu) oraz poprawnie i samodzielnie z nich korzysta w sytuacjach problemowych.

Kompetencje społeczne	Student nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu celów i zadań, nie zaznajamia się z podstawową literaturą przedmiotu.	Student uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu korzysta z podstawowej literatury przedmiotu.	Student aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Zna dobrze podstawową literaturę przedmiotu.	Student w sposób aktywny uczestniczy w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. W sposób wnikliwy korzysta z literatury przedmiotu, wychodząc poza ujęcia z zakresu literatury podstawowej.
	OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA			
	Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności*	
	Godziny kontaktowe z nauczycielem		45	
	Lektura zalecanej literatury		35	
Przygotowanie do zajęć oraz egzaminu		70		
SUMA GODZIN:		150		
SUMARYCZNA LICZBA ECTS DLA PRZEDMIOTU:		5		
BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA				
1.	J. Domański i in., Zarys dziejów filozofii w Polsce. Wiek XII-XVII, Warszawa 1989			
2.	S. Janeczek, Oświecenie chrześcijańskie. Z dziejów polskiej kultury filozoficznej, Lublin 1994			
3.	W. Wąsik, Historia filozofii polskiej, t. 1, Warszawa 1958, s. 205-408			
4.	S. Borzym i in., Zarys dziejów filozofii polskiej 1815-1918, Warszawa 1983			
5.	S. Borzym, Filozofia polska 1900-1950, Warszawa 1985			
6.	Polska filozofia powojenna, t. 1-3, red. W. Mackiewicz, Warszawa 2001-2005			
7.	S. Janeczek, Filozofia na KUL-u. Nurty - osoby - idee, Lublin 1998			
8.	Literatura źródłowa wskazana przez prowadzącego			
BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA				
1.	J. Skoczyński, Jan Woleński, Historia filozofii polskiej, Kraków 2010			
2.	Encyklopedia Filozofii Polskiej, t. 1-2, Lublin 2011			

11 czerwca 2012 r.
miejsce, data

ks. prof. dr hab. Stanisław Janeczek
podpis osoby odpowiedzialnej za przygotowanie karty przedmiotu